

Onversneden Christendom

(Mere Christianity)

C.S. Lewis

Boek II:

Wat christenen geloven

1. De verschillende visies op God

- De eerste verdeeldheid bestaat uit zij die in de een of andere God geloven en zij die dat niet doen.
- Vervolgens heb je hen die geloven dat alles God is, de pantheïsten
- *De Christenen geloven dat God alles heeft bedacht en gemaakt. Maar net zo min als een schilder deel uitmaakt van zijn schilderij is God geen deel van dit universum.*
- Een pantheïst kan ook de slechte dingen zien als een deel van de godheid.
- De Christen vindt dat onzin.

- Christenen zien wel dat er veel mis is gegaan sinds God de wereld schiep
- Maar waarom is het dan zo verkeerd gelopen.
- En hoe ben ik aan het begrip “verkeerd” gekomen, aan het verschil tussen goed en kwaad?
- Als dit hele universum geen betekenis zou hebben kunnen wij ook nooit ontdekken wat die betekenis zou zijn.
- Als er geen licht bestond in dit universum zouden er geen schepsels zijn met ogen, we zouden niet eens het begrip duisternis gebruiken of kennen.

2. De invasie

- Het helpt ons niet om te vragen om een eenvoudige religie, want deze werkelijkheid is ook niet eenvoudig.
- Bovendien wordt hier gesuggereerd alsof God religie heeft bedacht i.p.v. dat het hier gaat om bepaalde beweringen van God over zich zelf, bestaande uit onveranderlijke feiten met betrekking tot wie Hij is.
- *De werkelijkheid is in feite iets wat wij niet hadden kunnen bedenken. Wat ik bedoel is dat als je “verkeerd” onderzoekt blijkt het eigenlijk de jacht op het goede te zijn op een 'verkeerde' manier.*

- Lewis heeft kritiek op het dualisme. Dat is de visie dat het heelal een slagveld is tussen twee gelijke en zelfstandige machten (goed en kwaad), die een eindeloze oorlog uitvechten.
- Hoe weet je dat de ene macht goed is en de andere kwaad? Kennelijk is er een maatstaf voor het goede, die boven de beide machten staat.
- Lewis concludeert dat die maatstaf alleen maar afkomstig kan zijn van een nog hogere macht: God.
- Daarnaast heeft het dualisme nog een ander probleem: Goed en kwaad zijn niet gelijkwaardig: Slechtheid blijkt altijd een verdorven vorm van iets goeds te zijn. *Kwaad is bedorven goedheid.*

- Goedheid is, om het zo te zeggen, zichzelf, “verkeerd” is eigenlijk verdraaide “goedheid”.
- En begin je nu te begrijpen waarom het christendom altijd heeft gezegd dat de duivel een gevallen engel is?
- Dat is geen sprookje voor kinderen maar een echte herkenning dat het kwaad een parasiet is en niet iets origineels.
- Een van de dingen die mij verraste toen ik voor het eerst het Nieuwe Testament serieus las , dat er zoveel over een Duistere Macht in het Universum gesproken werd.
- Een machtige en kwaadaardige Geest die de grote Macht was achter dood, ziekte en zonde.

- Het Christendom gelooft dat deze Boosaardige Macht door God was geschapen als goed maar de verkeerde weg koos, die van een burgeroorlog, een opstand en dat wij nu leven in dat deel van het universum wat bezet is door deze opstandeling.
- Het is het verhaal over de komst van de rechtvaardige koning, die a.h.w. vermomd bij ons is gekomen en ons oproept mee te doen aan een grote sabotage actie.

3. Het schokkende alternatief.

- Christenen geloven dus dat een kwaadwillige macht zich tijdelijk tot Prins van deze wereld heeft gemaakt. Is dit overeenkomstig God's wil?
- *God schiep dingen die een vrije wil hadden. Vrij om het goede te kiezen of het verkeerde. Waarom geen automaten? Omdat daar geen echte relatie mee mogelijk is.*
- God heeft de menselijke machine zo gemaakt dat hij draait op Hemzelf (blz 58).

- Lewis over de zondeval: Als je een vrije wil hebt kun je jezelf op de eerste plaats zetten en dus eigenlijk zelf God willen zijn. Dat was de zonde van Satan en dat is precies de zonde die hij het mensdom heeft aangeleerd.
- Hoe ging het verder? Lewis noemt drie belangrijke aspecten van Gods openbaring aan de gevallen mensheid:
 1. Hij liet ons een geweten behouden (de Zedenwet)
 2. Hij stuurde het mensdom 'goede dromen': verhalen in allerlei religies over een god die sterft en opstaat en nieuw leven geeft.
 3. Hij koos een volk (de joden) en leerde hen wat voor soort God Hij was. Daar lezen we over in het Oude Testament

- Dan staat er een man van het joodse volk op (Jezus), die beweert dat Hij zonden vergeeft, altijd heeft bestaan en de wereld zal oordelen. Dat zijn schokkende, aanmatigende uitspraken.
- Als je deze aanspraken van Jezus op je in laat werken zijn er drie mogelijkheden (trilemma):
 - Hij is wie Hij zegt te zijn: de Zoon van God (Lord),
 - Hij is een leugenaar en niet te vertrouwen (liar),
 - Hij is psychisch gestoord (lunatic).
- *Het populaire idee dat Jezus weliswaar een groot leermeester was, maar niet Gods Zoon, is volgens Lewis geen serieus te nemen optie. Die mogelijkheid heeft Hij ons niet gelaten.*

4. De volmaakte boeteling

- Het centrale punt van het christelijke geloof is dat we door de dood en opstanding van Jezus op de een of andere manier in het reine zijn gekomen met God en een nieuw begin kunnen maken.
- God heeft, in menselijke vorm, dit bezette, vijandelijke gebied betreden.
- Is dat uit te leggen??? Eigenlijk niet. Gelukkig hoeft dat ook niet.
- *Een mens kan wat Christus gedaan heeft aanvaarden zonder te weten hoe het werkt; sterker nog: Hij zal het zeker niet weten voordat hij het heeft aanvaard.*

- De mens heeft geprobeerd 'voor zichzelf te beginnen'. Hij is in feite tegen God in opstand gekomen.
- ... de in zonde gevallen mens is niet slechts een onvolmaakt wezen dat verbetering behoeft; hij is een rebel die zijn wapens moet neerleggen.....dat heet bij Christenen bekering (blz. 65)
- *Aan het sterven van God kunnen wij geen deel hebben tenzij God sterft - en Hij kan niet anders sterven dan door mens te zijn.*
- Het is in deze zin dat Hij onze schuld betaalt en voor ons een lijden ondergaat dat Hijzelf helemaal niet hoeft te ondergaan. (blz. 66)

- Bekeren is in feite capituleren, jezelf overgeven aan God. En dan opnieuw beginnen, door af te zien van je eigenwaan. Het komt neer op het doden van een deel van jezelf.
- Dat kunnen we alleen als God ons helpt, als Hij iets van zichzelf aan ons geeft. Zoals Hij ons ook het vermogen geeft om te denken en lief te hebben.
- Maar capituleren, lijden en sterven past niet bij Gods wezen. Daarin kan Hij niet naast ons staan, behalve... als Hij mens zou worden om het zelf te ondergaan. Daarom is Hij in Jezus naar ons toegekomen.
- Lewis zegt dus dat het lijden en sterven van Jezus nodig was om ons te kunnen helpen te bekeren en 'aan onszelf te sterven'.

5. De praktische conclusie

- Het leven 'in Christus' komt door drie dingen tot ons: doop, geloof en avondmaal. Daarnaast gaat het er om Jezus na te volgen. Doen wat Hij gezegd heeft. Hij is ons grote voorbeeld.
- Lewis stelt de vraag of het niet oneerlijk is om dit nieuwe leven te beperken tot mensen die van Christus hebben gehoord. Hij zegt dat we dat aan God moeten overlaten. We weten we niet wat Gods maatregelen voor andere mensen zijn.
- Lewis: *We weten dat niemand gered kan worden buiten Christus om, maar we weten niet of alleen degenen die Hem kennen door Hem gered kunnen worden.*

- Wanneer Christenen spreken over “In Christus zijn” bedoelen zij eigenlijk dat Christus door hen heen aan het werk is.
- De grote massa Christenen zijn de fysieke organen waardoor Christus in deze wereld handelt- wij zijn Zijn vingers en spieren en de cellen van Zijn lichaam.
- *God heeft nooit bedoeld dat wij alleen maar geestelijke wezens zouden zijn. Daarom gebruikt Hij materiele dingen zoals brood en wijn om zo nieuw leven aan ons te geven.*
- Wij vinden dat misschien plat en ongeestelijk, maar God niet. Hij houdt van het stoffelijke. Hij heeft het uitgevonden.

- *Waarom komt Hij niet nu al in volle kracht?*
- Hij geeft ons nog de kans om ons bij Hem te voegen. God zal zeker binnenvallen zonder vermomming en dat zal zo overweldigend zijn dat wij of geraakt worden door een onstuitbare liefde of door een onstuitbare verschrikking wat elke schepsel zal overkomen.
- Maar dat is niet meer de tijd van de Keuze, maar het moment waarop wij beseffen welke kant wij gekozen hebben, of we dat ons realiseerden of niet.
- Nu, vandaag is onze kans om de goede kant te kiezen. God houdt zich nog in om ons die kans te geven.